

הערות על מדיניות כלכלית: צביקה אקשטיין

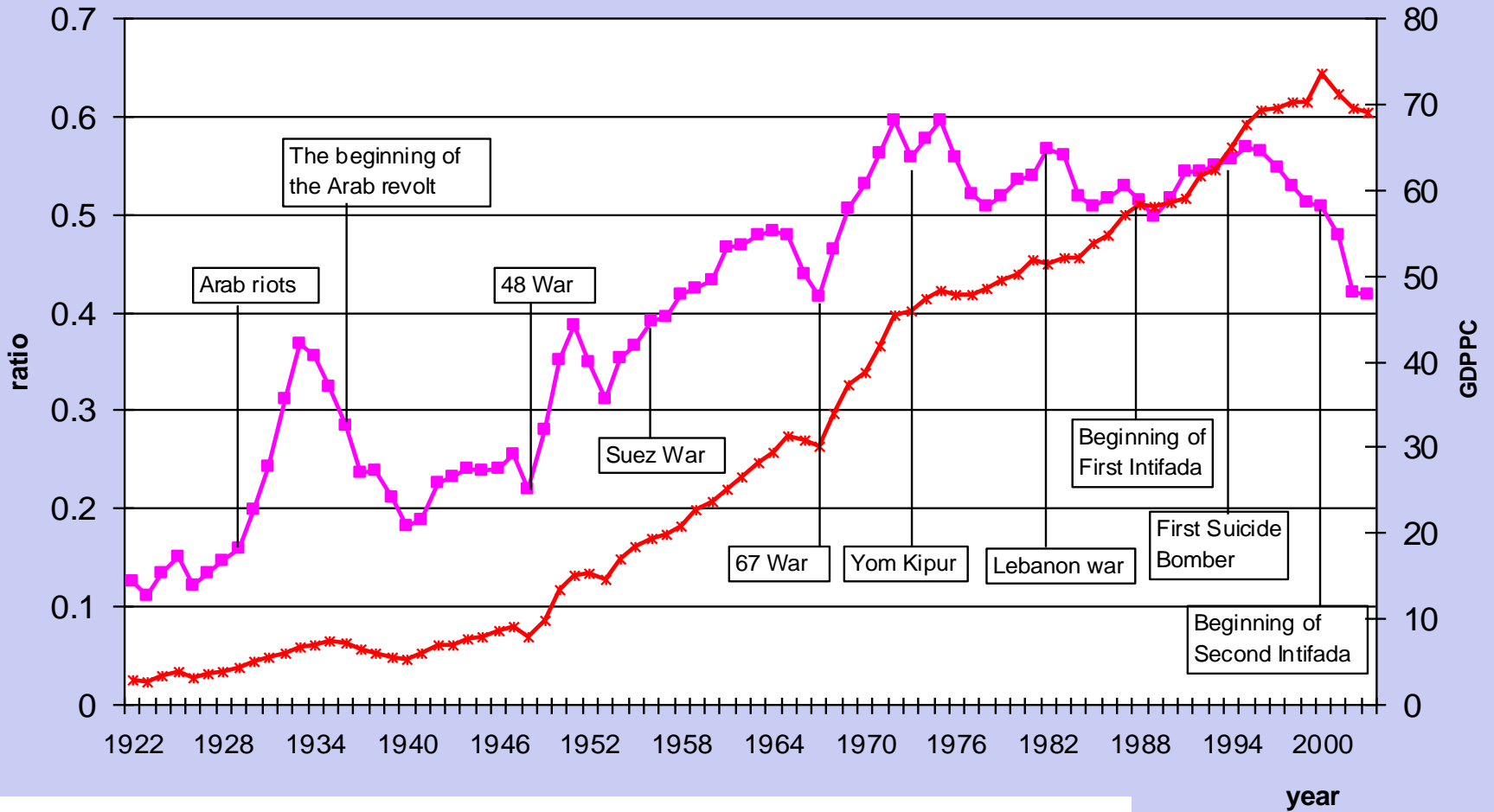
(כנס קיסריה בירושלים, 29 ביוני 2005)

יעד התוצר לנפש בישראל – "בין עשר המדינות
המובילות בעשר שנים" (נתניהו 2005).
זהו חלום יפה וראוי...אבל...

יעד ראלי, ראוי וקשה הוא שהתוצר לנפש יגיע ל-
80% מהתוצר לנפש בארה"ב בעשרים שנה.

האם ואיך זה אפשרי?

Real GDP Per Capita of Israel and ISRAEL-USA Real GDP Per Capita (PPP) Ratio 1922-2003

- Real GDP Per Capita (PPP) Ratio ISRAEL-USA
- * Real GDP Per Capita of ISRAEL (2000 Thousands NIS)

- תוצר לנפש הוא יעד של **חוסן כלכלי**. ליעד של 80% מהתוצר לנפש האמריקאי תוך עשרים שנה ניתן להגיע על ידי כך שבכל שנה בממוצע התל"ג לנפש בישראל יצמח בכ- 1-1.5% יותר מזה של ארה"ב.
- הפיזור של הכנסות משקי הבית סביב התוצר לנפש הוא יעד של **חוסן חברתי**. יש להגיע לממוצע האירופאי. (כ- 0.4 במדד הג'יני).
- מידת ההצלחה צריכה להמדד בשניהם. הציון שלנו הוא נמוך ביותר (הרבה עבודות מחקר ונירות כלכליים). עמידה ביעדים אלו הכרחית לקיום המדינה היהודית.

- כדי לעמוד היעדים צריך תוכנית של מדיניות כלכלית המתמקדת בשני היעדים: חוסן כלכלי וחברתי.
- תוצר לנפש הוא המכפלה של פריון ותעסוקה:

$$\frac{Y}{N} = \frac{GNP}{Population} = \frac{Y}{L} \cdot \frac{L}{N} =$$

[Productivity] [Employment Rate]

זו בדיוק המשוואה מההרצאה של לואיס ממוקנזי.

• כדי לנהל תוכנית עבודה צריך:

✓ נתונים טובים לאורך זמן והשוואה בין לאומית

✓ מידע על המחקר וניהול המדיניות בעולם
ובישראל.

✓ זיהוי נקודות החולשה של המשק הישראלי

במשרד האוצר אין נכונות לממן איסוף נתונים
(נתוני מעקב בתחום תעסוקה, ונתונים בתחום
הפריזון) ואין שיתוף פעולה מחקרי עם האקדמיה
בארץ ובעולם.

הפיגור בזיהוי בעיות הוא של כעשר שנים. הדו"ח שהוצג נתן
המלצות טובות וסיכום עבודות בתחומים אלו.

- בישראל התעסוקה נמוכה במיוחד כ- 8-10% ובמיוחד בין גברים בעלי השכלה נמוכה. בכך אנו יוצאי דופן.
- הפריזון נמוך בענפי תעשייה המסורתיים - בבניה ומרבית השירותים (מכירות, שירותי הממשלה).
- תוכנית כלכלית צריכה להתמקד על רמת התעסוקה של בעלי השכלה נמוכה ועל הפריזון בכלל המשק (לא רק הי-טק) – ראה הרצאה של לואיס.

- **רפורמה בשוק העבודה**

- מס הכנסה שלילי (פרידמן 1962) כדי להקטין את העוני ולעודד תעסוקה.

- הפסקת היבוא של עובדים זרים ופלשתינאים לכלל המשק.

- אכיפת שכר המינימום ושינוי החוק על פי הסכמה בין המעסיקים וההסתדרות.

זו הערכתנו על פי הידוע היום – לא נעשה מחקר עמוק בעיקר עקב חוסר בנתונים.